

תת"ע 4308/09-18 - מדינת ישראל נגד ראפת סואלמה

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

19 אוקטובר 2020

תת"ע 4308-09-18 מדינת ישראל נ' סואלמה

לפני כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי

בעניין: 1 מדינת ישראל

באמצעות עו"ד חנא ארשיד

המאשימה

נגד

1 ראפת סואלמה

באמצעות עו"ד תאמר יאסין

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על סמך הודאתו, בעבירה של **נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע ועברו למעלה משנתיים מיום פקיעתו.**

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 2.9.18, סמוך לשעה 20:25, נהג הנאשם ברכב פרטי, מסוג "אאודי", מ.ר. 4940310, בשפרעם, כשרישיון הנהיגה שלו פקע ביום 15.7.05.

3. המאשימה עתרה להשתת מאסר בפועל, ולו בעבודות שירות, פסילה בפועל, שלא תפחת מ-12 חודשים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי, וקנס מרתיע. הנאשם נוהג משנת 2003, ולחובתו 11 הרשעות, כולל עבירה של נהיגה בשכרות, בעטיה נפסל למשך 3 שנים. זוהי הפעם החמישית בה נוהג הנאשם כשרישיון נהיגתו פקע. בהרשעתו מיום 18.9.16, בגין עבירה של פקיעה, הושת על הנאשם מאסר מותנה בן חודשיים, בר הפעלה בתיק. אשר להמלצת שירות המבחן, צוין שמדובר בהמלצה בלבד, ובנסיבות של רצף הרשעות בנהיגה בפקיעה ורישיון שפקע בשנת 2005, קרי, כ-13 שנה טרם מועד ביצוע העבירה, יש לראות הנאשם, על פי הפסיקה, כבלתי מורשה. מתחם הענישה, בנסיבות, כולל פסילה שנעה בין 6 חודשים ל-60 חודשים, ומאסר מותנה עד 20 חודשים. צוין שאין מדובר ברף הגבוה של המתחם, ועל כן לא התבקש מאסר ממש, אך התבקשה הפעלת המאסר המותנה, תוך השתת מאסר, בן 6 חודשים, ולו בדרך של עבודות שירות.

ב"כ הנאשם עתר, מנגד, לאמץ את המלצת שירות המבחן, להאריך את המאסר המותנה שעומד ותלוי נגד הנאשם ולהסתפק בפסילה שנשא עד היום, למעלה מ-8 חודשים, החל מיום פסילתו עד תום ההליכים, 6.2.20. נטען שכעולה מהתסקיר הנאשם ביצע שינוי בחייו, נישא מחדש, ומיום ביצוע העבירה האחרונה לא נפתח נגדו תיק נוסף. הנאשם, מפרנס עיקרי, מצוי כיום בתקופת חל"ת, ומתקיים מקצבת מהמוסד לביטוח לאומי, בסך 1,200 ₪. הרישיון לא חודש עקב חובות להוצל"פ (הוגש לעניין זה נ/1). צוין שבתקופה הזו הנאשם קיבל סיוע משפטי להגיש בקשת פש"ר לבית המשפט המחוזי.

תסקירי שירות המבחן

מתסקיר המבחן, מיום 2.1.20, עולה שהנאשם, בן 35, נשוי בשנית, אב לשני ילדים מנישואיו הראשונים (בגילאי 8-9) ומגדל עם אשתו את בתה. לחובתו רישום פלילי, 7 הרשעות בעבירות אלימות, רכוש ובניה, האחרונה משנת 2016, ונשא בעברו מאסר. הודה בעבירה, טען שהזיז את רכב דודו שחסם את הכביש, כיוון שלא היה אדם אחר שיוכל לסייע בכך, וציין שרישיונו פקע עקב חובות, ופעל להשבתו טרם ביצוע העבירה. לדבריו, מאז העבירה ערך שינוי בהתנהלותו, נמנע מנהיגה, ונעזר באשתו בנהיגה, נוכח רצונו לחדש את רישיונו כדין. ציין שמתבייש בעברו הפלילי ומאז שהשתתף בהליכים טיפוליים במסגרת המאסר שנשא, עורך מאמצים לקיים אורח חיים נורמטיבי. ציין שמאז העבירה האחרונה משנת 2016, נמנע מצריכת אלכוהול בשל שינוי באורח חייו, וניהול אורח חיים דתי. שירות המבחן ציין שמאז 2016 נמנע ממעורבות בפלילים. מדווח שעבר הליך טיפולי ומצוי בתהליך שינוי המתבטא בתפקוד תעסוקתי יציב, ניהול קשרים חברתיים נורמטיביים, והמנעות מצריכת אלכוהול. צוין קושי לשאת באחריות מלאה להתנהלותו בעבירה. נוכח חוסר בהירות לעניין דפוסי שימוש באלכוהול ביקש שירות המבחן לבחון את שיתוף הפעולה של הנאשם במסגרת הליך אבחון ייעודי בתחום האלכוהול.

בתסקיר, מיום 7.9.20, צוין שהנאשם השתלב בהליך אבחון ביחידה להתמכרויות, במסגרתו השתתף במפגשים פרטניים, מלבד תקופת הקורונה אז היחידה עברה לקיים שיחות טלפוניות והנאשם לא היה זמין במשך כחודש. צוין שהנאשם שיתף פעולה עם הליך האבחון, ולמד להפנים כלים טיפוליים שרכש בשנים האחרונות. נטל אחריות מלאה על ביצוע העבירות מעברו, שבוצעו תחת השפעת אלכוהול, ושיתף לגבי הפסקת צריכת אלכוהול. אשתו אישרה את דיווחיו לעניין הפסקת צריכת אלכוהול והשינוי שחל בחייו. גורמי הטיפול לא אבחנו בעיה אקטיבית שמצריכה טיפול ביחידה. צוין שנוכח מגפת הקורונה ציין שהוא ומשפחתו מתמודדים עם החרפה במצוקתם הכלכלית. הנאשם ציין שהליך האבחון ביחידה לטיפול בהתמכרויות חיזק את החלטתו להמנע מאלכוהול, וכן דיווח שמיטיב להבין את חומרת העבירה שביצע. התנהלותו, דווח, מבטאת שיתוף פעולה עם גורמי הטיפול. צוין שהנאשם נטל אחריות על ביצוע העבירה ומדווח על תהליך שינוי, המתבטא בהתקרבות לדת, הקמת תא משפחתי ותפקוד נוכח כבעל ואב, בנפרד מהסביבה החברתית מעברו ומצריכת אלכוהול. לא נפתחו נגדו תיקים חדשים. על רקע האמור התרשם שירות המבחן שהנאשם משקיע את משאביו בהטבת מצבו ובקיום אורח חיים נורמטיבי. שירות המבחן העריך שקיימת הפחתה מסוימת בסיכון להישנות מעורבותו בעבירות מהסוג אותן ביצע. נוכח התהליך החיובי שעובר, שכולל תפקוד אישי, תעסוקתי ומשפחתי, צוין שלהפעלת המאסר המותנה שתלוי ועומד נגדו, עשויות להיות השלכות של פגיעה אישית ומשפחתית, שיובילו לקטיעה ברצף חייו וגריעתו ממשפחתו כמפרנס עיקרי. על כן הומלץ על הארכת המאסר המותנה, כמסר מחזק לשינוי החיובי שחל בהתנהלותו, וכן על הטלת צו של"צ, בהיקף של 120 שעות, שסייע בהפחתת הסיכון להישנות עבירות באמצעות תרומה לחברה.

4. נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע זה עשור, היא עבירה חמורה המשקפת לצד זלזול בחוק, אף סכנה ממשית לשלום הציבור. כשירותו של נהג לנהוג לאחר זמן כה רב מוטלת בספק, נוכח הזמן הרב שחלף (ראו תת"ע (ת"א) 908-05-11 **מדינת ישראל נ' רג'ואן** (מיום 23.1.12)). ככל שמתארך משך הזמן שחלף ממועד הפקיעה ועד למועד הנהיגה הולך ומטשטש ההבדל שבין פקיעת רישיון לבין נהיגה בהעדר רישיון נהיגה (ראו תתע (י-ם) **4310-07-10 מדינת ישראל נ' פריג' אבו עצא**).

מדיניות הענישה

5. בעפ"ת 11890-05-14 **סולומון בליה נ' מדינת ישראל** (7.9.14), בפקיעת רישיון זה עשור, ביטלה כב' השופטת נ' אהד מאסר בן חודשיים, שהטיל בית משפט קמא, והותירה את רכיבי הענישה האחרים על כנם, **מאסר מותנה בן 9 חודשים למשך 3 שנים, פסילה בת 24 חודשים, ופסילה על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים.**

בית המשפט ציין שבנהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, ללא עבירה נלוות, העונש הראוי הוא פסילה בפועל בלבד, והתקופה הראויה היא בין 3 ל-9 חודשי פסילה. משך התקופה תקבע על פי עבר תעבורתי ומשך התקופה בה לנאשם לא היה רישיון נהיגה תקף.

6. בעפ"ת 10343-09-10 **אבו נ' מדינת ישראל** (13.10.10), בפקיעת רישיון למעלה מעשור, כשבחלק מהתקופה הנאשם היה פסול בשל עבירה של גרם מוות ברשלנות, נדחתה בקשת רשות להארכת מועד לערער על גזר דינו של בית משפט קמא שדן את הנאשם **לקנס בסך 1,000 ₪, שנתיים פסילה, ומאסר מותנה של 3 חודשים למשך שנתיים.**

7. בעפ"ת (ב"ש) 3750-05-13 **פאוזי אבו עראר נ' מדינת ישראל** (24.6.13) - המערער הורשע בנהיגה כשרישיון הנהיגה פקע בשנת '99. בעברו 6 הרשעות בעבירה דומה, הסדיר את רישיון הנהיגה ותסקיר המבחן היה חיובי. הושתו עליו **9 חודשי פסילת רישיון נהיגה, פסילה על תנאי, קנס, מאסר מותנה וצו של"צ.** ערעור על העונש נדחה.

8. בתת"ע 7257-02-17 **מדינת ישראל נ' אמיתי עמוס**, בפקיעה של כעשור, בשני אירועים שונים, בפער של כחודש וחצי ביניהם, ללא פוליסת ביטוח תקפה, ציין בית המשפט, בהתייחסו למתחם הענישה בעבירה של פקיעה לתקופה ארוכה, שזו כוללת פסילה בפועל של 3 חודשים ועד 24 חודשים, מלווה ברכיבי ענישה נוספים ולעיתים אף ברכיב של מאסר על תנאי ועד מאסר אף לתקופה קצרה שיכול וירוצה בעבודות שירות. בשים לב לכך שהנאשם עושה מאמצים גדולים לשקם את חייו, הושתו עליו **קנס בסך 800 ₪, פסילה ל - 9 חודשים, פסילה על תנאי של 8 חודשים למשך 3 שנים ומאסר מותנה של 5 חודשים למשך 3 שנים.**

9. בעפ"ת (ב"ש) 38367-02-12 **סלמאן אבו חמאד נ' מדינת ישראל** (8.4.13) - בפקיעת רישיון זה 21 שנים, כשהעבר התעבורתי מכביד, וכולל נשיאת מאסר בגין נהיגה בפסילה, והוגשו 4 תסקירים שהמליצו על צו של"צ, בית המשפט המחוזי מצא לחרוג ממתחם הענישה, בנסיבות של שיקום מוצלח, בוטל רכיב המאסר, והוטל **צו של"צ, בהיקף 300 שעות, פסילה בת שנתיים וצו מבחן לשנה.**

10. בתת"ע (פ"ת) 1752-04-14 **מדינת ישראל נ' גרמה**, (12.3.15), בנהיגה בפקיעה זה 24 שנה,

וללא ביטוח, היות שלא נרשמו לחובת הנאשם עבירות תעבורה נוספות משנת 2009, מצבו הבריאותי הקשה, וכיוון שממועד פקיעת הרישיון בצע 4 עבירות תעבורה, הוטלו עליו **10 חודשי מאסר על תנאי, 12 חודשי פסילה בפועל, 12 חודשי פסילה על תנאי וקנס בסך 1500 ₪.**

11. מתחם הענישה בעבירה של פקיעה לתקופה של למעלה מעשור, כולל פסילה בפועל של 3 חודשים ועד 24 חודשים, מאסר מותנה ועד מאסר אף לתקופה קצרה, שיכול ויהא על דרך של עבודות שירות, או צו של"צ, מלווה ברכיבי ענישה נוספים. והכל תלוי בנסיבות העבירה, מידת הישנותה, ועברו התעבורתי של הנאשם.

קביעת העונש הראוי לנאשם

12. בענייננו מדובר בפקיעת רישיון של למעלה מ-13 שנה, שמקורה בחובות.

בתי המשפט עמדו על חומרתה של עבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה, למעלה מעשור. עם זאת, פקיעה שמקורה בחובות אינה דומה בחומרתה לעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה כלל, והחומרה הגלומה בה אינה גבוהה כבראשונה. (עמד על כך בית המשפט בעפ"ת (י-ם) 9741-06-10 מדינת ישראל נ' זגורי, (31.10.10)).

13. הנאשם נוהג משנת 2003, ולחובתו 11 הרשעות קודמות. האחרונה, מיום 18.9.16, בגין פקיעת רישיון נהיגה מעל 6 חודשים, בעטיין הוטלו עליו מאסר מותנה, בן חודשיים, לשנתיים, בר הפעלה, פסילה בת שנה, פסילה על תנאי, בת 4 חודשים לשנתיים, שניתן להפעיל, והתחייבות. לחובתו הרשעה בנהיגה בהיותו שיכור, מיום 8.1.08, בעטיה נדון לפסילה בת 3 שנים, פסילה על תנאי, וקנס. כן לחובתו 4 הרשעות נוספות בפקיעת רישיון נהיגה (משנת 2007).

14. מתסקיר המבחן עולה ששירות המבחן התרשם שקיימת הפחתה בסיכון להישנות העבירה בה הורשע, נוכח התהליך החיובי שהנאשם עובר, שכולל תפקוד אישי, תעסוקתי ומשפחתי, ובהעדר הרשעות תעבורה נוספות מאז ביצוע העבירה הנוכחית. בנסיבות אלה, צוין, להפעלת המאסר המותנה שתלוי ועומד נגדו, עשויות להיות השלכות של פגיעה אישית ומשפחתית, שיובילו לקטיעה ברצף חייו וגריעתו ממשפחתו כמפרנס עיקרי. על כן הומלץ על הארכת המאסר המותנה, כמסר מחזק לשינוי החיובי שחל בהתנהלותו, וכן על הטלת צו של"צ, בהיקף של 120 שעות, שיסייע בהפחתת הסיכון להישנות עבירות באמצעות תרומה לחברה.

15. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, ועיינתי בתסקיר המבחן, אני סבורה שיש למקם את הנאשם ברף התחתון-בינוני של המתחם. מחד גיסא, אכן מדובר בעבירה של נהיגה כשרישיון הנהיגה פקע זה למעלה מעשור, והחומרה הגלומה בה רבה. מאידך גיסא, מקורה של העבירה באי תשלום חובות, ואין מדובר במי שבמודע לא הסדיר רישיונו. מאז ביצוע העבירה שלפני הנאשם לא ביצע עבירה נוספת, ומתסקיר

המבחן עולה שהנאשם מפנה את משאביו להטבת מצבו ולקיום אורח חיים נורמטיבי, ושירות המבחן ממליץ על אפיק שקומי, שיהיה בו המשך לשינוי שמנסה הנאשם לחולל בחייו.

16. במכלול נסיבות אלה אני סבורה שיש להעדיף את הפן השיקומי ואין מקום להטלת רכיב של מאסר. בנסיבות אלה תושת על הנאשם פסילה בת 12 חודשים, בניכוי הפסילה עד תום ההליכים, מיום 6.2.20. לא מצאתי להמנע לחלוטין מרכיב של פסילה נוכח העובדה שמדובר בפקיעת רישיון לתקופה שהיא למעלה מעשור. פסילה זו מחוייבת לצורך הרתעת הנאשם ונהגים אחרים, מביצוע עבירות תעבורה דומות. לצד הפסילה יושתו צו של"צ, אם כי בהיקף רחב יותר מהמצוין בתסקיר, בן 160 שעות, קנס, וענישה הצופה פני עתיד, מאסר מותנה, ופסילה על תנאי.

17. לפיכך, אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

1. 160 שעות לתועלת הציבור, אותם יבצע במסגרת המתנ"ס העירוני בשפרעם, בתפקידי אחזקה וחשמלאות. הפיקוח על ביצוע הצו יעשה על ידי שירות המבחן. הנאשם מוזהר כי אם לא יעמוד בתנאי השירות, יאלץ בית המשפט להפקיע את השל"צ ולגזור את דינו מחדש.

2. אני מאריכה את המאסר על תנאי (בן חודשיים), שנגזר על הנאשם, בתיק שמספרו: 8919-08-15, מיום 18.9.16, למשך שנתיים נוספות.

3. פסילה מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 12 חודשים, בניכוי הפסילה עד תום ההליכים, החל מיום 6.2.20, הפסילה ממשיכה.

4. פסילה מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה לתקופה בת 3 חודשים, וזאת על תנאי למשך שנתיים, לבל יעבור עבירה בה הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השניה לפקודת התעבורה.

5. אני דנה את הנאשם לתשלום קנס בסך 1,200 ₪.

הקנס ישולם ב-3 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 15.11.20. מוסבר לנאשם כי היה ותשלום אחד לא יפרע במועדו, תעמוד כל יתרת הקנס לפירעון מיידי.

על הנאשם לפנות לדואר לשם תשלום הקנס עם הצגת תעודת זהות.

העתק מגזר הדין יועבר לשירות המבחן.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתנה היום, א' חשוון תשפ"א, 19 אוקטובר 2020, במעמד הצדדים.